

— Veilig werken met bestrijdingsmiddelen

Bestrijdingsmiddelen: gebruik ze verstandig

Bestrijdingsmiddelen zijn geen stoffen om zonder handschoenen aan te pakken. Ze zijn alle min of meer giftig en dus slecht voor uw gezondheid. Aan de andere kant kunnen we in de land- en tuinbouw moeilijk zónder. Bestrijdingsmiddelen zijn dus voorlopig een noodzakelijk kwaad. Ondertussen moeten we er alles aan doen om onze gezondheid te beschermen. In deze folder leest u hier meer over.

Goede bescherming

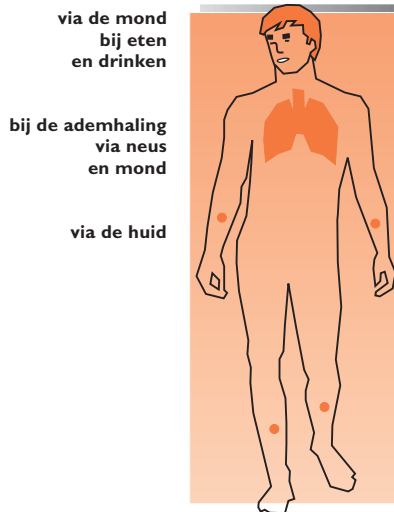
Bij onzorgvuldig toepassen van bestrijdingsmiddelen loopt u het risico dat giftige stoffen in uw lichaam komen. Die kunnen ingeademd worden of via de huid binnendringen.

Ook kunnen bestrijdingsmiddelen in het lichaam verzeild raken bij het klaarmaken van spuitvloeistof en door roken of eten bij het spuiten.

Hoe is het risico op het binnenkrijgen van schadelijke stoffen te verkleinen?

Allereerst door spaarzaam en zorgvuldig met de middelen om te springen. Ook door een goede keuze van de werkwijze kunt u aanraking voorkomen. Door het op afstand bedienen van de spuitapparatuur kan contact vermeden worden. U kunt uw lichaam beschermen met speciale kleding, zoals een spuitoverall met capuchon, laarzen, handschoenen en maskers. Zorgvuldig werken geeft altijd de mééste bescherming.

Hoe kunnen bestrijdingsmiddelen in het lichaam komen?

Ook op video

"Je moet je koppie erbij houden. Je moet weten waar je mee bezig bent en niet aanrotzooien." Deze opmerking komt uit de videoband "Veilig werken met bestrijdingsmiddelen". Deze band is gemaakt in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het (toenmalige) Landbouwschap. Boeren, tuinders en werknemers geven hun mening over het gebruik van bestrijdingsmiddelen, hun problemen en oplossingen. Voorbeelden komen rechtstreeks uit de praktijk. Ook het Consulentenschap en de Arbeidsinspectie geven adviezen om de gezondheid te beschermen.

Er zijn diverse soorten filters voor het masker, die horen bij verschillende omstandigheden. Zo'n filter moet regelmatig vervangen worden, omdat het na verloop van tijd verzadigd raakt.

Opslaan

Een goede bescherming tegen bestrijdingsmiddelen begint eigenlijk al bij de voorraadkast.

De middelen moet u gescheiden bewaren van persoonlijke beschermingsmiddelen als maskers en handschoenen.

Een slot op de voorraadkast is verplicht. Zo zijn de middelen veilig voor grijpgrage kinderhanden en nieuwsgierige leken.

Klaarmaken van spuitvloeistof

Leest u voor het klaarmaken van de spuitvloeistof het etiket op de verpakking. Hierop staat voor welke gewassen het middel mag worden gebruikt en welke veiligheidsmaatregelen nodig zijn.

De risico's die het middel oplevert voor de gezondheid zijn aangeduid op het etiket in de vorm van gevarensymbolen en door vermelding van bijzondere gevaren.

Een wijdverbreid misverstand is dat alleen bij het bespuiten van het gewas een masker en beschermende kleding nodig is.

Gerard de Boer, buitendienstmedewerker van de Arbeidsinspectie, waarschuwt: "Sommige mensen bekijken het etiket te vluchtig. Dan zien ze geen doodshoofd en denken ze: het zal zo'n vaart niet lopen. Ze springen dan gemakkelijker met de middelen om. Hier is sprake van sluimerend gevaar, omdat je bij regelmatig gebruik van de middelen iedere keer weer een beetje naar binnen krijgt. En dan is het gevolg op langere termijn niet te overzien..."

"Een spuitcursus is aan te bevelen", vindt de Boer, "niet alleen om de gevaren van bestrijdingsmiddelen voor de mens te leren kennen, maar ook om te zien hoe je zorgvuldiger met middelen om kunt springen." Bovendien is tegenwoordig de spuitlicentie verplicht.

"Ik doseer de bestrijdingsmiddelen heel precies", zegt Adriaan Timmer. Hij is werknemer bij een bromeliakwekerij. "Ik probeer alleen de hoeveelheid die ik moet gebruiken klaar te maken zodat er geen restjes overblijven."

Deze kleding is ook noodzakelijk bij het klaarmaken van de spuitvloeistof. Juist dan kan de werker met een zeer geconcentreerde vorm van het middel in aanraking komen.

Belangrijk is om bij het mengen en het vullen van de spuittank niet te morsen. U verkleint de kans daarop als u kleine, handzame verpakkingen gebruikt, die in een keer op gaan. Het is aan te raden zoveel mogelijk vloeibare middelen te gebruiken; poeder stuift. Krijgt u toch vloeistof of poeder op de huid, spoel dat dan onmiddellijk af. Spoel het lege fust op de spoelinstallatie van de spuitmachine.

Het spuiten

Kien het tijdstip van bespuiten zo uit dat u zo min mogelijk risico loopt om spuitmiddel over u heen te krijgen: het beste is windstil weer. Bij warm weer is 's morgens vroeg of 's avonds het beste moment. Maskers en pakken zijn nogal broeierig en de verleiding zou bij hitte groot kunnen zijn om dan wat van die beschermingsmiddelen uit te laten. Werk verder zo, dat u van het bespoten gewas afloopt. Het is ook aan te bevelen om op het veld rekening te houden met de windrichting; de wind mag het spuitmiddel niet in uw gezicht blazen.

"Zorg dat je een schoonwatertankje op je sproei-machine hebt", zo luidt een tip van Laan, "dan kun je bij onregelmatigheden even je handen wassen, ook in het veld."

Akkerbouwer en bollenteler Jan Laan probeert blootstelling aan bestrijdingsmiddelen zoveel mogelijk te voorkomen. "Ik heb daarom een dichte cabine op de trekker", zegt hij. "Staat er veel wind, dan gebruik ik een grove druppel."

Na afloop

Bewaar gebruikte kleding apart en hou ze ook apart in de was. Het is aan te raden het masker goed schoon te maken en na afloop te douchen. Is er in een kas gespoten, dan is luchten noodzakelijk. Aan de buitenkant moet een bord komen met de re-entrytijd, oftewel het moment waarop mensen de kas weer in kunnen. Ook moet op het bord te lezen zijn met welk middel is gespoten en welk gevarensymbool daarbij hoort.

Adriaan Timmer spuit liefst op vrijdagmiddag, "dus vlak voor het weekend, want dan is de veiligheidsmarge voor de mensen die er's maandags weer in moeten het grootst."

Kortom: bescherm niet alleen uw gewassen, maar ook uzelf en uw collega's tegen ziekte!

Deze videoband duurt zeventien minuten. De videoband kunt u bestellen bij Duplitrone, Bosmanskamp 71A, 4191 MT Geldermalsen. Een VHS-band kost 45 gulden en een U-Matic-band 80 gulden.

Inlichtingen

Voor inlichtingen kunt u zich wenden tot:

Relan Arbo

Postbus 266

2700 AG Zoetermeer

Telefoon (079) 363 6800

Regiokantoren Arbeidsinspectie

Arbeidsinspectie, regio Noord

Postadres: Postbus 30016, 9700 RM Groningen

Bezoekadres: Engelse Kamp 4

Telefoon (050) 522 5880

Arbeidsinspectie, regio Oost

Postadres: Postbus 9018, 6800 DX Arnhem

Bezoekadres: Janspoort 2

Telefoon (026) 355 7111

Arbeidsinspectie, regio Noordwest

Postadres: Postbus 58366, 1040 HJ Amsterdam

Bezoekadres: Radarweg 60

Telefoon (020) 581 2612

Arbeidsinspectie, regio Midden

Postadres: Postbus 820, 3500 AV Utrecht

Bezoekadres: Oudenoord 6

Telefoon (030) 230 5600

Arbeidsinspectie, regio Zuidwest

Postadres: Postbus 9580, 3007 AN Rotterdam

Bezoekadres: Stadionweg 43 C

Telefoon (010) 479 8300

Arbeidsinspectie, regio Zuid

Postadres: Postbus 940, 6040 AX Roermond

Bezoekadres: Godswaerdersingel 10

Telefoon (0475) 356 666

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**

Directie Voorlichting,
Bibliotheek en Documentatie

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

B418 - mei 2000 (gewijzigde herdruk)
Gratis uitgave

Productie en Vormgeving:
Facilitair Bedrijf Postale en
Grafische Aangelegenheden - 73P092